

SKOLFS 2000:4

Utkom från trycket den 10 februari 2000

Skolverkets föreskrifter om kursplaner och betygskriterier för kurser i ämnet engelska i gymnasieskolan

2000-01-03

Skolverket föreskriver med stöd av 1 kap. 6 § andra stycket och 7 kap. 4 § andra stycket gymnasieförordningen (1992:394) följande.

1 §I bilagan till dessa föreskrifter anges vilka kurser som ingår i ämnet *engelska*, syfte, karaktär och mål för ämnet och kurserna, den kunskapsnivå som alla elever minst skall ha uppnått vid slutet av respektive kurs samt de betygskriterier som gäller för kursen.

2 §I SKOLFS 2000:134 finns ytterligare föreskrifter om tillämpningen av betygskriterierna.

Bilaga

Ämne: Engelska

Ämnets syfte

Engelska är modersmål eller officiellt språk i ett stort antal länder, förmedlar många vitt skilda kulturer och är dominerande kommunikationsspråk i världen. Förmåga att använda engelska är nödvändig vid studier, vid resor i andra länder och för sociala eller yrkesmässiga internationella kontakter av olika slag. Ämnet engelska har därför en central roll i den svenska skolan. Utbildningen i engelska syftar till att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga och sådana språkkunskaper som är nödvändiga för internationella kontakter, för en alltmer internationaliserad arbetsmarknad och för att kunna ta del av den snabba utveckling som sker genom informations- och kommunikationsteknik samt för framtida studier. Utbildningen i engelska har dessutom som syfte att vidga perspektiven på en växande engelsktalande omvärld med dess mångskiftande kulturer.

Utbildningen i engelska skall dessutom leda till att språket blir ett redskap för lärande inom olika kunskapsområden. Alla elever behöver även förmåga

att på egen hand bygga vidare på sina kunskaper efter avslutad skolgång. Ämnet syftar därför också till att eleven skall vidmakthålla och utveckla sin lust och förmåga att lära sig engelska.

Mål att sträva mot

Skolan skall i sin undervisning i engelska sträva efter att eleven

utvecklar sin förmåga att kommunicera och interagera på engelska i skiftande sammanhang kring varierande frågor och i olika situationer,

fördjupar sin förståelse av engelska som talas i olika delar av den engelskspråkiga världen och förbättrar sin förmåga att tillgodogöra sig sådant innehåll som förmedlas i olika medier,

utvecklar sin förmåga att delta i samtal, diskussioner och förhandlingar och på ett nyanserat sätt uttrycker egna åsikter och bemöter andras,

utvecklar sin förmåga att tala välstrukturerat och med anpassning till ämne och situation,

fördjupar sin förmåga att läsa, förstå och kritiskt reflektera över texter på sakprosa och facktexter inom egna intresse- och kompetensområden eller inom studieinriktningen,

förbättrar sin förmåga att med god behållning läsa skönlitteratur på engelska och reflektera över texterna ur olika perspektiv,

förfinar sin förmåga att uttrycka sig i skrift i olika sammanhang samt utvecklar sin språkliga medvetenhet och kreativitet,

utvecklar sin förmåga att analysera och bearbeta språket mot allt större tydlighet, variation och formell säkerhet,

reflekterar över levnadssätt, kulturtraditioner och samhällsförhållanden i engelskspråkiga länder samt utvecklar fördjupad förståelse och tolerans för andra människor och kulturer,

tar allt större ansvar för att utveckla sin språkliga förmåga.

Ämnets karaktär och uppbyggnad

Det engelska språket och olika kulturyttringar från engelskspråkiga länder finns lätt tillgängliga i det svenska samhället. Eleverna stöter idag på många varianter av engelska utanför skolan. De möter engelska i skiftande sammanhang: i teve, i filmer, i musikens värld, via internet och datorspel, i läsning av texter och vid kontakter med engelsktalande. Ämnet engelska ger en bakgrund till och ett

vidare perspektiv på de samhälls- och kulturyttringar som eleverna omges av i dagens internationella samhälle. I ämnet ingår både att granska det innehåll som språket förmedlar och att språkligt dra nytta av det rika och varierade utbud av engelska som ungdomar och vuxna möter utanför skolan.

Engelska bör inte delas upp i separata moment som lärs in i en given turordning. Både yngre och äldre elever berättar och beskriver, diskuterar och argumenterar, även om det sker på olika sätt, på olika språkliga nivåer och inom olika ämnesområden.

De olika kompetenser som ingår i en allsidig och kommunikativ förmåga har sin motsvarighet i ämnets struktur. Till dessa hör förmågan att behärska språkets form d.v.s. vokabulär, fraseologi, uttal, stavning och grammatik. I ämnet utvecklas även kompetensen att bilda språkligt sammanhängande helheter vilka efter hand i fråga om innehåll och form allt bättre anpassas till situation och mottagare. När de egna språkkunskaperna inte räcker till behöver eleven kompensera detta genom att använda strategier som omformuleringar, synonymer, frågor och kroppsspråk. Förmågan att reflektera över likheter och skillnader mellan egna kulturella erfarenheter och kulturer i engelsktalande länder utvecklas hela tiden och leder på sikt till förståelse för olika kulturer och interkulturell kompetens. En ytterligare kompetens är medvetenhet om hur språkinläring går till.

Ämnet engelska är uppdelat i tre kurser.

Engelska A är en bred kurs som bygger på grundskolans utbildning eller motsvarande kunskaper. Kursen motsvarar steg 5. Eleven fortsätter att bygga upp förmågan att kommunicera på engelska i olika situationer. Kursen skall öka elevens tilltro till den egna språkliga förmågan i engelska. Kursen ger tillfälle till läsning för glädje, kunskaper och kulturkännedom. Engelska A är en kärnämneskurs.

Engelska B bygger på Engelska A och motsvarar steg 6. Kursen har en mer analytisk inriktning. Perspektiven vidgas ytterligare mot språkanvändning i varierande och komplicerade situationer. Kännedomen om engelskspråkig kultur fördjupas. Engelska B är gemensam kurs på de estetiska, naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och tekniska programmen.

Engelska C bygger på Engelska B och motsvarar steg 7. Kursen förbereder för yrkesarbete eller högskolestudier med engelska som arbetsredskap. I kursen finns möjlighet att använda engelska i projektarbete och arbeta med att formulera mål, välja och motivera arbetsmetod, formulera och genomföra en arbetsplan samt att utvärdera och på olika

sätt presentera resultatet av ett arbete. Engelska C är en valbar kurs.

Ämne: Engelska
Kurs: Engelska A
Kurskod: EN1201
Poäng: 100

Mål

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

förstå tydligt tal, från olika regioner, om ämnen som inte är helt obekanta,

vilja, våga och kunna utan förberedelse delta i samtal om bekanta ämnen och utbyta information, personliga åsikter och erfarenheter,

kunna efter förberedelse muntligt informera om eller beskriva ett ämnes- eller intresseområde och visa prov på anpassning av språket efter situationens krav,

kunna läsa och tillgodogöra sig texter med varierat sakinnehåll, särskilt sådana texter som anknyter till studieinriktningen eller egna intresseområden,

kunna läsa och förstå lättillgänglig skönlitteratur och genom litteraturen förvärva kunskaper om kulturtraditioner i engelskspråkiga länder,

kunna formulera sig i skrift för att informera, instruera, argumentera och uttrycka känslor och värderingar samt ha förmåga att bearbeta och förbättra den egna skriftliga produktionen,

ha kunskap om samhällsförhållanden, kulturtraditioner och levnadssätt i engelskspråkiga områden och kunna använda dessa kunskaper för att jämföra kulturer,

kunna medvetet använda och utvärdera inlärningssätt som befrämjar inläringen,

kunna självständigt hämta information från olika källor samt bearbeta och strukturera den information som tagits fram.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Eleven tillgodogör sig innehållet också i regionalt färgad engelska när språket talas i lugnt tempo i vardagliga situationer.

Eleven utbyter i samtal information och åsikter och eleven lyckas med olika strategier lösa språkliga problem.

Eleven uttrycker sig muntligt med tydligt och klart uttal och anpassar i någon mån sitt talade språk både till informella och något mera formella sammanhang.

Eleven tillägnar sig huvudinnehållet i tydliga texter på sakprosa, facktexter och skönlitteratur samt tillgodogör sig detaljer vid en noggrannare läsning.

Eleven skriver med klart och tydligt språk, såväl personligt hållna meddelanden, berättelser och reflexioner som sammanfattningar som har att göra med egna intressen och egen studieinriktning.

Eleven beskriver det engelska språkets ställning i världen samt gör, på grundval av kunskaper om samhällsförhållanden, seder och bruk i områden där engelska talas, jämförelser med egna kulturella erfarenheter.

Eleven tar ansvar för att planera, genomföra och utvärdera sitt arbete samt använder lämpliga hjälpmedel.

Kriterier för betyget Väl godkänd

Eleven tillgodogör sig huvuddrag och de flesta detaljer även i regionalt färgat tal när framställningen är tydlig.

Eleven inleder och upprätthåller samtal, inhämtar och ger information samt uttrycker egna åsikter på ett tydligt och lättfattligt sätt.

Eleven berättar, beskriver och förklarar med sammanhang inom egna intresse- och kompetensområden samt återberättar och sammanfattar muntligt ett välbekant stoff.

Eleven tillgodogör sig såväl huvuddrag som de flesta detaljer i tydliga texter på sakprosa och skönlitteratur samt vid noggrannare läsning även något svårare texter.

Eleven skriver brev, kommentarer och sammanfattningar till inhämtat stoff på ett tydligt och informativt sätt och med anpassning till några olika syften och mottagare.

Kriterier för betyget Mycket väl godkänd

Eleven förstår och kommenterar både helhet och detaljer i tydligt, talat språk som varierar i tempo samt uppfattar olika nyanser i språket.

Eleven samtalar ledigt och med gott språkligt flyt i olika situationer samt uttrycker sig varierat i tal och anpassar sitt språk till ämne, situation och lyssnare.

Eleven drar vid läsning slutsatser om texters syfte, uppfattar åsikter och värderingar och tillgodogör sig såväl detaljer som huvudinnehåll.

Eleven skriver med sammanhang och variation, använder språkets ord och strukturer med säkerhet samt kommunicerar skriftligt med anpassning till olika mottagare.

Ämne: Engelska
Kurs: Engelska B
Kurskod: EN1202
Poäng: 100

Mål

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall förstå vad som sägs i längre sekvenser av sammanhängande tydligt tal som förmedlas direkt eller via medier och där innehållet kan vara obekant för eleven och av relativt teoretisk karaktär,

kunna med språklig anpassning samtala om olika ämnen och ha förmåga att hålla ett samtal vid liv,

kunna aktivt delta i diskussioner och kunna framföra och nyanserat bemöta argument,

kunna muntligt, efter förberedelse, sammanhängande beskriva och tydligt förklara sådana företeelser som är av allmänt intresse, hör till intresseområdet eller till studieinriktningen,

kunna muntligt och skriftligt sammanfatta och kommentera olika slags texter särskilt sådana som anknyter till intresseområden eller till studieinriktning,

kunna läsa, sammanfatta och kommentera innehållet i längre skönlitterära texter,

ha förmåga att skriftligt presentera ett innehåll på ett klart och väl strukturerat sätt samt kunna uttrycka sig varierat, personligt och med anpassning till mottagare och situation,

ha grundläggande orientering om engelskspråkig litteratur från olika epoker,

ha kunskaper om samtidsförhållanden, historia och kulturer i länder där engelska talas,

kunna presentera aspekter av den egna kulturen och det egna landet med tanke på personer med en annan kulturell bakgrund,

kunna utvärdera sitt arbete som ett led i att förändra och förbättra sitt lärande,

kunna kritiskt granska och analysera information från olika källor.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Eleven förstår innehållet i tydligt tal, även med dialektal färgning.

Eleven inleder och upprätthåller samtal, inhämtar och ger information, argumenterar samt uttrycker egna åsikter och bemöter på ett nyanserat sätt andras argument.

Eleven anpassar sin talade engelska till situation och mottagare samt uttrycker sig varierat och lättfattligt och använder på ett effektivt sätt olika strategier för att få kommunikationen att fungera väl.

Eleven uttrycker sig muntligt med gott uttal och tydlig intonation.

Eleven presenterar och kommenterar ett innehåll hämtat från olika intresse- och kompetensområden.

Eleven tillgodogör sig innehållet i texter på sakprosa samt med hjälpmedel även i svårare texter inom kända ämnesområden.

Eleven tillgodogör sig några samtidsromaner samt utdrag ur äldre skönlitterära verk.

Eleven uttrycker sig och interagerar skriftligt med sammanhang, struktur och allt större variation kring innehåll hämtat från ett flertal områden.

Eleven redovisar och kommenterar stoff från egna intressen och egen studieinriktning.

Eleven beskriver olika samhällsförhållanden, kulturtraditioner och levnadssätt i områden där engelska talas, och använder denna bakgrund för att kommentera och diskutera skönlitteratur, film och musik samt facktexter av olika slag.

Eleven planerar, genomför och utvärderar sitt arbete på ett effektivt sätt.

Kriterier för betyget Väl godkänd

Eleven förstår såväl huvuddrag som detaljer även i regionala och sociala varianter av talad engelska när framställningen är tydlig.

Eleven anpassar sitt språk i informella och något mera formella samtal.

Eleven anpassar muntliga presentationer till olika situationer, uttrycker sig med variation och gott språkligt flyt.

Eleven tillgodogör sig även något svårare texter på sakprosa.

Eleven tillgodogör sig, kommenterar och jämför några samtidsromaner på engelska samt läser utdrag ur skönlitterära verk från olika epoker och sätter in dessa i ett sammanhang.

Eleven skriver nyanserat och variationsrikt.

Kriterier för betyget Mycket väl godkänd

Eleven förstår och analyserar innehållet i tydligt tal i snabbt tempo även när det är regionalt färgat.

Eleven samtalar med god anpassning till olika situationer.

Elevens muntliga framställning kännetecknas av klarhet, precision och variation.

Eleven analyserar hur texter på olika sätt anpassas till syfte och mottagare.

Elevens skriftliga framställning kännetecknas av klarhet, precision och variation.

Ämne: Engelska
Kurs: Engelska C
Kurskod: EN1203
Poäng: 100

Mål

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall förstå olika slags tydligt autentiskt tal i skiftande sammanhang,

kunna i olika sammanhang inleda och aktivt delta i muntlig kommunikation av skiftande slag och kunna använda engelska flexibelt och på ett ändamålsenligt sätt i såväl informella som formella sammanhang,

kunna informera muntligt på ett strukturerat sätt,

kunna använda det fackspråk som krävs inom studieinriktningen eller intresseområdet,

kunna med adekvata hjälpmedel läsa och förstå texter på sakprosa och facktexter inom egna intresse- och kompetensområden, särskilt sådana som hör samman med studieinriktningen,

kunna läsa skönlitteratur från några olika epoker och inom olika genrer samt kunna i anknytning till läsningen reflektera över texternas innehåll och form utifrån olika perspektiv,

kunna sammanställa och skriftligt redovisa ett arbete och visa ett kritiskt förhållningssätt vid granskning och utnyttjande av olika källor,

känna till utvecklingen inom något eller några områden som politik, samhällsliv, religion, litteratur, film, konst eller musik i något engelskspråkigt land,

kunna inventera, beskriva och analysera sitt behov av kunskaper i engelska ur ett långsiktigt studie- och yrkesperspektiv.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Eleven tillgodogör sig och kommenterar innehållet i avancerad men tydligt talad engelska, t.ex. i media.

Eleven anpassar i samtal sitt språk till olika situationer, både informella och mera formella.

Eleven uttrycker sig muntligt med klarhet och flexibilitet i både informella och mera formella situationer, samt talar strukturerat och med sammanhang.

Eleven läser med god förståelse olika typer av texter.

Eleven skriver med säkerhet, variation och klarhet samt anpassar framställningen till ämne, syfte och mottagare i både informella och några mera formella sammanhang.

Eleven gör, på grundval av iakttagelser och kunskaper, jämförelser mellan olika kulturer och kulturyttringar.

Eleven arbetar metodiskt och medvetet för att på kort och lång sikt utveckla språket.

Kriterier för betyget Väl godkänd

Eleven förstår huvudinnehållet och de flesta detaljer i snabbt tal, även dialekter och socialt betingade varianter, under förutsättning att eleven fått bekanta sig med detta sätt att tala.

Eleven reflekterar över språk och innehåll i tal i olika sammanhang, både informella och formella.

Eleven deltar i olika typer av samtal i både informella och formella situationer samt talar inför olika lyssnare med god anpassning till situation och ämne.

Eleven analyserar vid läsning textens syfte samt sätter in den i sitt sammanhang, socialt, politiskt eller litterärt.

Eleven skriver med tydlig struktur.

Kriterier för betyget Mycket väl godkänd

Eleven förstår olika slags tal och kommenterar språk, innehåll, situation och syfte.

Eleven samtalar varierat och med stor bredd i olika situationer i samhälls- och yrkesliv.

Eleven presenterar muntligt och med struktur och åskådlighet undersökningar, beskrivningar och argumentationer på ett sätt som anpassas till sammanhang och mottagare.

Eleven analyserar innehåll, syfte och språk i en läst text.

Eleven skriver kommentarer av olika slag och gör analyser i olika formella och informella sammanhang.

Eleven använder effektivt engelska som arbetspråk.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2000 och skall tillämpas på utbildning som påbörjas efter detta datum.

MATS EKHOLM

Lisbeth Rudemo

†219-2536